

Tehtävämateriaalit opettajille

Sitran ja Designmuseon yhteisnäyttely *Mitä jos? Toisenlaisia tulevaisuuksia* 9.9.2022-12.3.2023 Designmuseossa

Tehtävämateriaalista löydät tulevaisuusajatteluun ja näyttelyyn liittyvää syventävää oheismateriaalia ja tehtäviä.

Hei opettaja!

Tämä materiaalipaketti liittyy Designmuseon **Mitä jos? Toisenlaisia tulevaisuuksia** -näyttelyyn, joka kutsuu pohtimaan tulevaisuutta uteliaasti, olemassa olevia oletuksia haastaen. Näyttely ponnistaa Sitran heikot signaalit -työstä, jossa on tunnistettu ja tulkittu yllättäviä ilmiöitä ja niiden mahdollisia vaikutuksia.

Materiaali tarjoaa eväitä käsitellä tulevaisuutta ja tulevaisuusajattelua luokahuoneessa yhdessä oppilaiden kanssa. Materiaalipaketti sisältää tämän PPT-esityksen sekä tulostettavat tehtävät.

Kenelle?

Tehtävät on suunnattu alakouluikäisille, mutta materiaalia ja tehtäviä voi muokata vapaasti oman ryhmän tarpeisiin. Tehtävät sopivat erityisen hyvin esimerkiksi äidinkielen ja kirjallisuuden, kuvataiteen ja käsityön oppitunneille. Tulevaisuus ei kuitenkaan tunne oppiainerajoja, joten tehtäviä voi hyödyntää ja soveltaa moneen oppiaineeseen.

Mitä ja miksi?

Tehtävien kautta harjoitellaan tulevaisuusajattelua, pohditaan tulevaisuutta ja muotoillaan sitä. Koululaisen arkipäivä vuonna 2050 -tehtävä kutsuu oppilaat kuvittelemaan millaista on arki tulevaisuudessa. Tulevaisuuden esine -tehtävässä taas muotoillaan jokin tulevaisuuden käyttöesine tai -asia, joko ideatasolla tai ihan konkreettisesti tehden.

Tehtävien tavoitteena on oppilaiden uteliaisuuden herättely tulevaisuuden suhteen ja heidän ajatustensa kuunteleminen. Miltä tulevaisuus näyttää ja tuntuu, mitä tulevaisuudessa ehkä tarvitaan ja millaisia ajatuksia tulevaisuus herättää?

Koska oikeita tai väriä vastauksia ei ole, saa tulevaisuudesta eniten irti yhdessä pohtien ja ihmetellen.

Miten?

Tulevaisuutta ei voi tietää eikä ennustaa. Siksi tulevaisuuden käsittely ei edellytä erityistaitoja tai ennakko-osaamista opettajalta - ainoastaan avointa ja uteliasta mieltä. Tutustu materiaaliin ja valitse ryhmällesi sopiva aineisto ja tehtävät.

Tämä PPT-esitys sisältää kuvia ja keskustelukysymyksiä, joita voi hyödyntää virittäytymiseen ennen tehtäviä. Tulostettavat tehtävät löydät Designmuseon sivulta.

Mitä on tulevaisuus?

Materiaalia virittäytymiseen

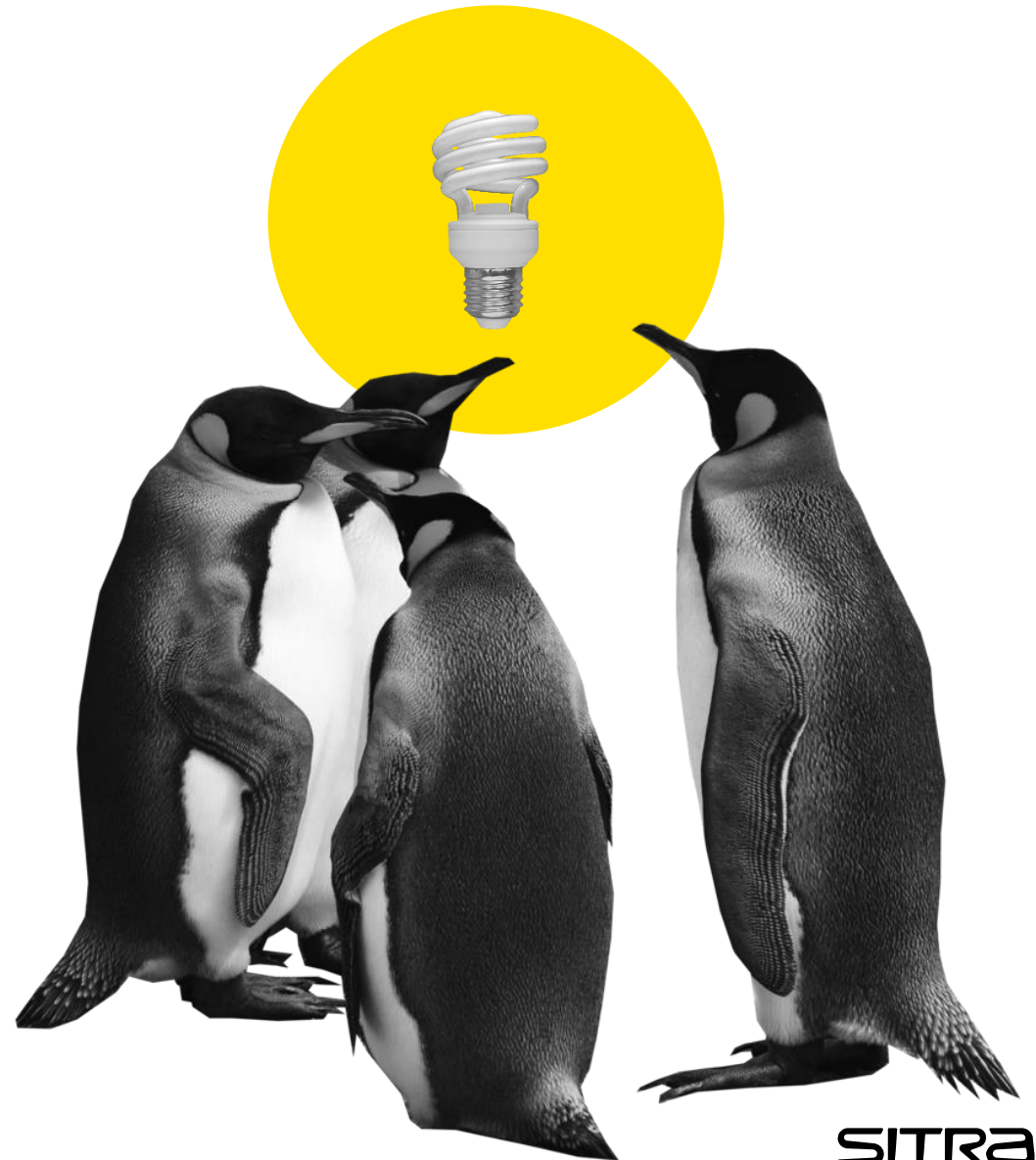
Pohditaan

Mikä oikeastaan on tulevaisuus? Onko se huomenna, vuoden päästä vai 100 vuoden päästä?

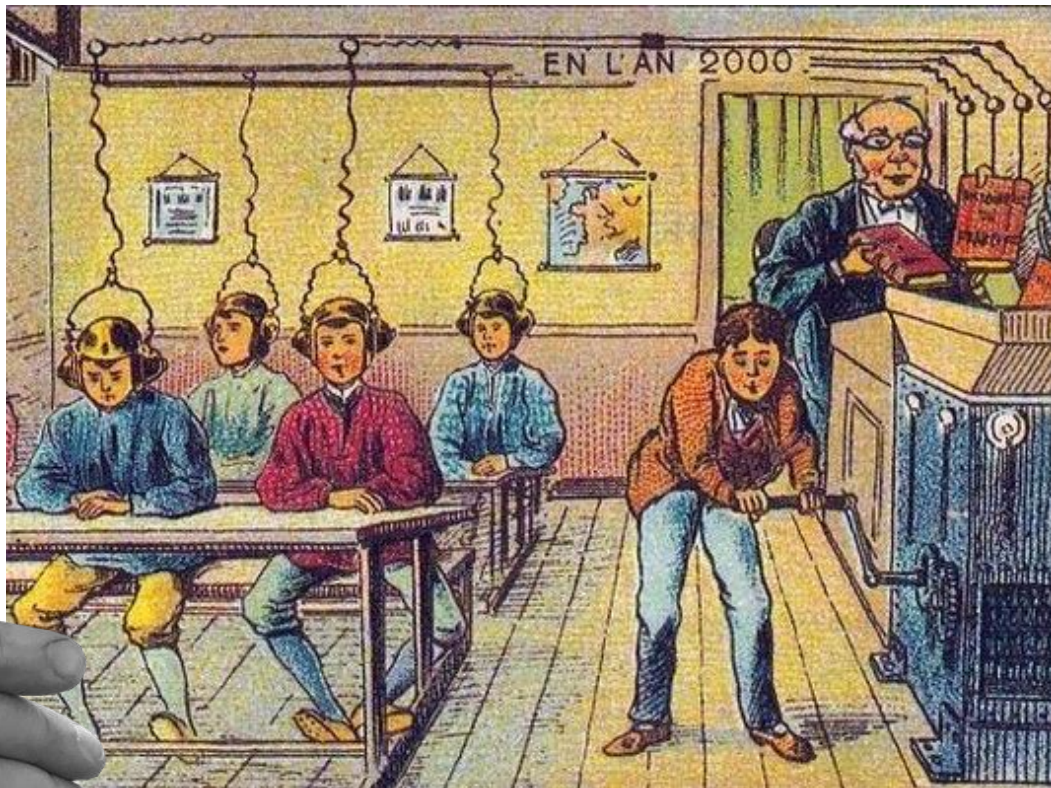
Voiko tulevaisuutta ennustaa?

Entä miten tulevaisuuteen voi vaikuttaa?

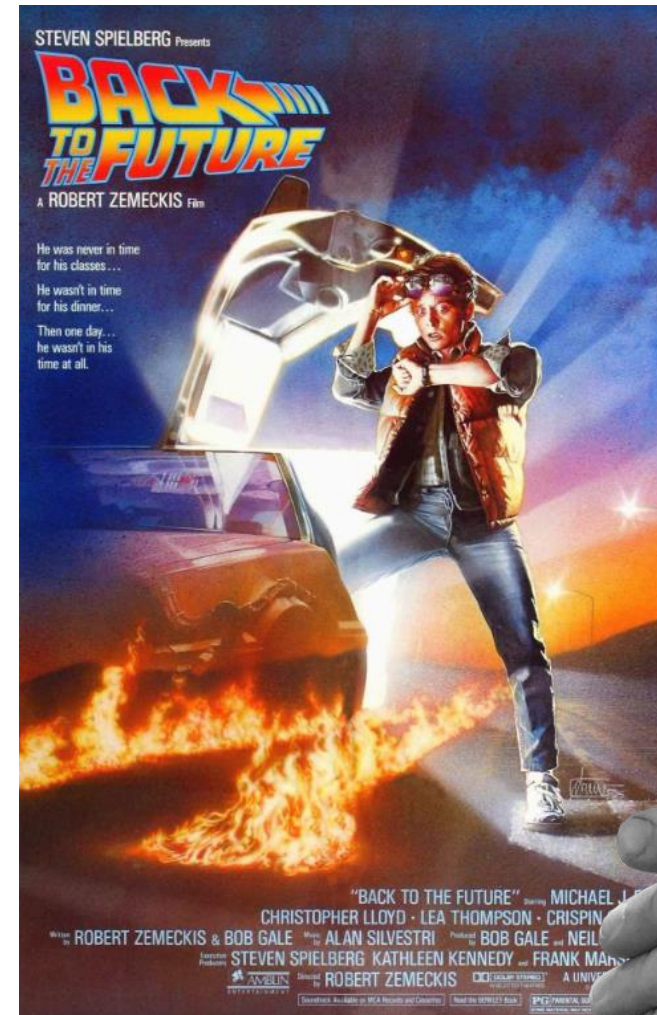
Mikä kaikki voi olla toisin tulevaisuudessa?

Mitä ajattelimme tulevaisuudesta ennen?

Taiteilijan (Cote/Villemard) tulevaisuusnäkemys 1900-luvun alussa koulusta vuonna 2000.

Paluu tulevaisuuteen -elokuva vuodelta 1985.

Mitä ajattelemme tulevaisuudesta nyt?

Pohditaan

Mitä jos tulevaisuudessa onkin ihan erilaista?

Mikä meille on tärkeää nyt ja tulevaisuudessa?

Millaista tulevaisuutta me haluaisimme rakentaa?

Kuvitellaan ja muotoillaan tulevaisuuksia

Opettajan ohjeet tehtäviin

Tehtäviä on kaksi ja niistä voi valita jomman kumman tai tehdä molemmat

Tehtävä A: koululaisen arkipäivä vuonna 2050

Idea lyhyesti: oppilaat saavat valmiin tarinan rakenteen, jota täydentämällä luovat kuvitelman arkipäivästä tulevaisuudessa. Tehtävä tehdään ryhmässä, jotta oppilaat pääsevät yhdessä keskustelemaan ja spekuloidaan siitä, millaista tulevaisuudessa voisi olla.

Tehtävä B: tulevaisuuden esine

Idea lyhyesti: oppilaat saavat tyhjän pakkausselosteen, johon kuvailevat keksimänsä esineen, asian tai palvelun, jota tulevaisuudessa voi tarvita. Tehtävä tehdään ryhmässä, jotta oppilaat pääsevät yhdessä keskustelemaan ja spekuloidaan siitä millaista tulevaisuudessa voisi olla. Esine on mahdollista myös piirtää tai askarrella.

Tehtävät on mahdollista yhdistää niin, että ensin oppilaat kehittelevät tulevaisuuden arkipäivän ja sen jälkeen ideoivat päivänä aikana tarvittavan esineen.

Tehtävä A: koululaisen arkipäivä vuonna 2050

Kesto: n. 30 min

Opettaja jakaa oppilaat 3-4 hengen ryhmiin ja pienryhmät saavat kirjoitustehtävän, jossa pohtivat tulevaisuuteen sijoittuvaa tavallista arkipäivää. Kirjoitustehtävässä on aukkoja, jotka he saavat yhdessä täyttää ja näin luoda omanlaisensa tarinan tulevaisuudesta. Oppilaita kannattaa ohjeistaa ensin lukemaan tarinan runko kertaalleen läpi ja sen jälkeen keskustelemaan millaisen tulevaisuuden he haluaisivat luoda. Sen jälkeen he saavat täydentää tarinan aukot haluamallaan tavalla.

Tehtävän voi purkaa joko niin, että jokainen ryhmä lukee oman tarinansa tai tehtävää voi jatkaa esimerkiksi piirtämällä tarinaan liittyvän kuvan. Pienryhmät voivat myös jatkaa tehtävään B eli ideoida jonkun esineen, jota tarinan päähenkilö tuossa tulevaisuudessa tarvitsee.

Tarinapohja

”On vuosi 2050. _____ (Kuka on tarinan päähenkilö?) herää. Hän ryhtyy valmistamaan
aamupalaksi _____ (Mitä tulevaisuudessa syödään aamuisin?). Syötyään hän
lähtee _____ (Miten kouluun liikutaan?) kouluun, joka sijaitsee _____
(Missä?) ja on _____ (Millainen on tulevaisuuden koulu? Kuvaile muutamalla
sanalla). Ensimmäisen oppitunnin aiheena on _____ (Mitä koulussa opitaan
tulevaisuudessa?) ja oppilaat _____ (Tekevät mitä? Ovatko oppitunnut erilaisia
kuin nykyään?). Lounaalle oppilaat kokoontuvat _____ (Minne? Missä tulevaisuudessa syödään
ruokaa) syömään _____ (Mitä tulevaisuudessa syödään?).
Välitunnilla _____ (Mitä koulussa tehdään välitunnilla?). Koulun jälkeen
_____ (Päähenkilön nimi) rientää _____ (Tekemään mitä? Mitä
tulevaisuudessa tehdään koulupäivän jälkeen?). Siellä hän tarvitsee _____ (Mitä? Millaista
esinettä tai asiaa hän tarvitsee?). Sitten onkin aika mennä kotiin. Koti on _____ (Millainen?) ja
siellä asuu _____ (Ketä tai mitä asuu kotona?). Illalla _____ (Päähenkilön nimi)
luvassa on vielä _____ (Mitä päähenkilö voisi vielä tehdä illalla?). Päivä kääntyy iltaan ja
_____ (Päähenkilön nimi) on aika _____ (Mitä tulevaisuudessa tehdään
ennen nukkumista?) ja käydä sitten nukkumaan _____ (Millaisessa paikassa päähenkilö
nukkuu?).”

Valmis printtattava tarinapohja A4-koossa löytyy Designmuseon sivulta. Tarinapohjia on samassa dokumentissa kaksi; pidempi vanhemmille oppilaille (n. 3-6 lk) ja lyhyempi nuoremmille (1-2 lk).

Tehtävä B: tulevaisuuden esine

Kesto: n. 30 min

Opettaja jakaa oppilaat 3-4 hengen ryhmiin ja pienryhmät saavat tyhjän tuoteselosteen, johon kuvailevat keksimänsä esineen, asian tai palvelun, jota tulevaisuudessa voi tarvita. Tehtävä tehdään ryhmässä, jotta oppilaat pääsevät yhdessä keskustelemaan ja spekuloidaan siitä millaista tulevaisuudessa voisi olla. Esine on mahdollista myös piirtää ja/tai rakentaa.

Oppilaita kannattaa ohjeistaa ensin miettimään joku paikka tai tilanne, jonka pohjalta lähtevät miettimään esinettä: esimerkiksi tulevaisuuden koulu, tulevaisuuden koti, tulevaisuuden liikenne, tulevaisuuden työ, tulevaisuuden leikit, tulevaisuuden synttärit jne. Opettaja voi myös jakaa jokaiselle ryhmälle valmiin teeman, johon liittyen pienryhmä keksii esineen.

Tehtävän voi purkaa niin, että jokainen ryhmä saa esitellä oman tulevaisuuden esineensä: mikä se on ja mihin sitä käytetään. Tuoteselosteista / esineistä voidaan tehdä luokan seinälle oma tulevaisuusnäyttely.

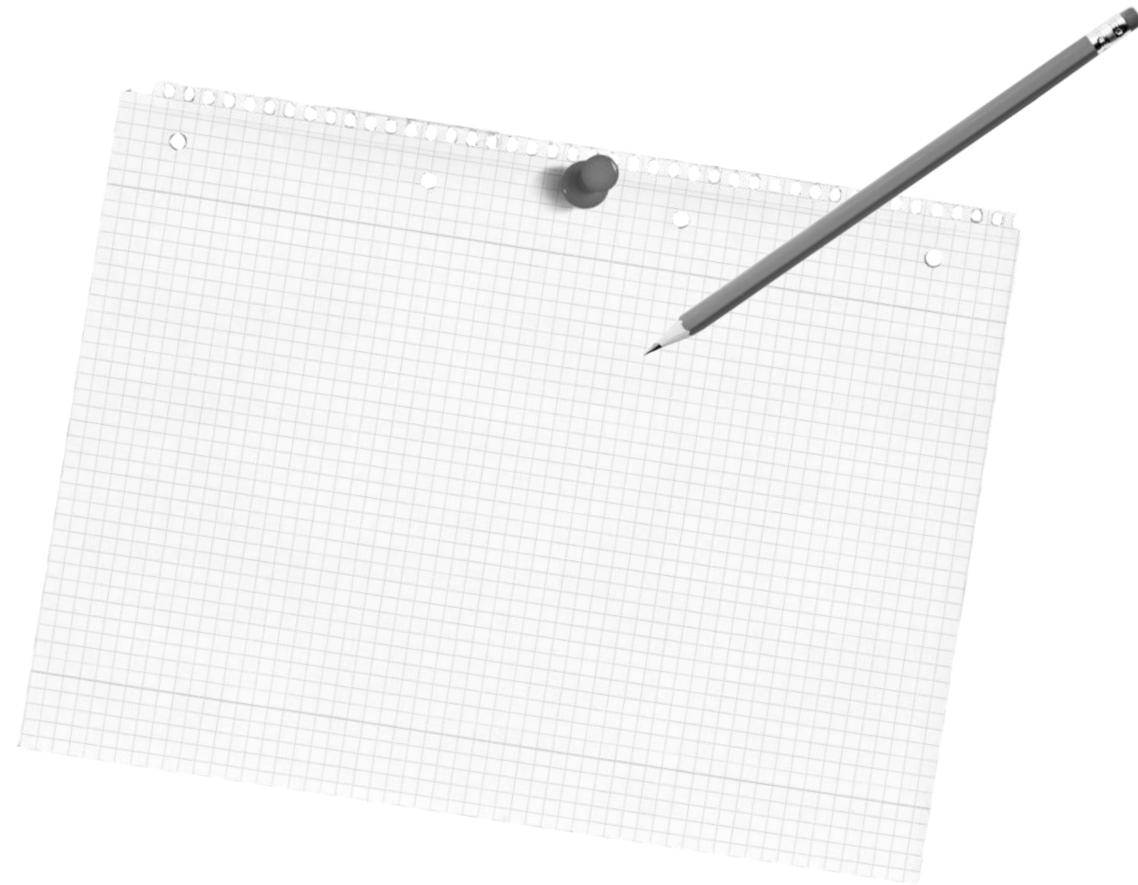
Tulevaisuuden esine: Laadi tuoteseloste ja piirrä kuva esineestä ja/tai rakenna se kierrätysmateriaaleista

Tuoteseloste: tietoa käyttäjälle
Lue seloste huolellisesti ennen tuotteen käyttöönottoa.

1. Mikä se on?	2. Mihin sitä käytetään?
3. Kenelle se on tarkoitettu?	4. Miksi esine on olemassa?
5. Haittavaikutukset ja varoitukset	

Handle WithCare

^ v 1/1

Valmis printattava tuoteselostepohja A4-koossa löytyy Designmuseon sivulta.

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

